

Raadsvoorstel

Onderwerp:

zienswijze op begrotingen van
gemeenschappelijke regelingen 2025 van BsGW
en WAA.
De jaarrekening 2023 van WAA.

portefeuillehouder: Bob Vostermans en Linda van
den Beucken

datum vergadering: 3 juni 2024

zaaknummer: 0889364555, 0889371000,
0889357743

Samenvatting

Vanwege een administratieve fout is het zaaknummer gewijzigd. Dit heeft echter geen gevolgen voor de inhoud van het voorstel.

In de gemeenschappelijke regelingen waar Beesel onderdeel van uitmaakt, is bepaald dat de gemeenteraden de gelegenheid krijgen om hun zienswijze te geven op de begroting.

In dit raadsvoorstel geven we de belangrijkste beleidsmatige aspecten en financiële consequenties weer die de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen BsGW en WAA hebben vormgegeven.

Hierop kan besloten worden om een zienswijze in te dienen.

Daarnaast is de jaarrekening 2023 van WAA toegevoegd en dient enkel er informatie.

Voorstel

1. Kennisnemen van de begroting 2025 van BsGW en een zienswijze afgeven;
2. Kennisnemen van de begroting 2025 van WAA en een zienswijze afgeven;
- 2a. Kennisnemen van de jaarrekening WAA 2023 ter informatie.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

We hebben de conceptbegrotingen 2025 van de Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) BsGW en WAA ontvangen. De GR-en vragen u om kennis te nemen van deze stukken en indien nodig uw zienswijze te geven. Daarnaast is de jaarrekening ontvangen van WAA over het jaar 2023 en dient enkel ter informatie.

2. Doelstelling

De begrotingen van de GR-en wordt bij u aangeboden voor de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Een eventuele zienswijze helpt de gemeenschappelijke regeling om sturing te geven aan hun begroting en taken voor de komende jaren.

3. Uitgangssituatie

Het uitgangspunt is om de begrotingen 2025 van de GR-en, waar Beesel in deelneemt, gezamenlijk aan te bieden voor behandeling. Hiermee geven we een integraal beeld van de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen bij de GR-en. In de Wgr zijn werkafspraken gemaakt waarbij de GR-en de conceptbegrotingen binnen een bepaald tijdsbestek aan de deelnemers aanbieden. Hierdoor kunnen alle begrotingen gezamenlijk aan de raad aangeboden worden voor een zienswijze. De Wgr treedt pas op 1 juli 2024 in werking en om die reden hebben de GR-en dit jaar nog de ruimte om de begroting op verschillende momenten aan te bieden aan de deelnemers. Omdat we niet alle begrotingen tijdig hebben ontvangen, moeten wij de begrotingen 2025 van de GR-en in 2 raadsvergaderingen aanbieden.

4. Rol gemeente

De gemeente is deelnemer in de GR-en en kan haar zienswijze geven.

5. Toelichting

Hieronder gaan we per GR in op de beleidsinhoudelijke en financiële kaders in de begroting en geven we per GR onze zienswijze mee.

BsGW

Beleid

Van BsGW hebben wij de begroting 2025 ontvangen waarin de financiële consequenties van zekere ontwikkelingen en bestuursbesluiten zijn meegenomen. Ook zekere ontwikkelingen waarvan het effect nog onzeker is zijn door BsGW zo goed als mogelijk gekwantificeerd.

Mogelijke ontwikkelingen zijn allen meegenomen voor zover deze zijn in te schatten.

De deelnemers van BsGW hebben besloten om kosten die door BsGW gemaakt worden, specifiek bij de deelnemers in rekening te brengen.

Dit project bestond uit een 2-trapsraket.

Het harmonisatietraject dat in 2023 is afgerond, wordt vervolgd door het herijken van de kostenverdeelmethode en wijziging in het beleid van de opbrengt vervolgingskosten.

Het doel is om de kosten die BsGW maakt specifiek toe te rekenen per deelnemer.

Kostenverdeelmethode (KVM)

Er is een nieuwe kostenverdeelmethode.

De nieuwe KVM komt tot stand vanwege het feit dat niet alle diensten 1 op 1 werden doorberekend aan desbetreffende deelnemer.

Hiervoor gold het solidariteitsbeginsel.

Dit beginsel blijft in stand, maar door de nieuwe KVM zullen de bijdrage per deelnemer meer toegespitst zijn op het daadwerkelijke kosten die BsGW voor desbetreffende deelnemer maakt. Hierdoor zullen er voordeel- en nadeelgemeenten ontstaan. Dat wil zeggen dat er gemeenten zijn die extra gaan betalen en gemeenten zijn die minder gaan betalen via de nieuwe verdeelsleutel.

Het voordeel of nadeel ontstaat door niet meer de productieaantallen bij toetreding tot de gemeenschappelijke regeling te hanteren, maar de productieaantallen van T-2. Hierdoor kunnen er substantiële verschillen ontstaan bij de deelnemers.

Deze productieaantallen (o.a. aanslagregels en WOZ-objecten) vormen de basis voor de toedeling van kosten van verschillende primaire producten (heffen, waarderen en innen).

Omdat de gemeente Beesel na toetreding bij BsGW een kleine groei in het aantal huishoudens heeft doorgemaakt, zijn de productieaantallen gestegen, waardoor er een hogere bijdrage wordt verwacht. Jaarlijks worden de productieaantallen geactualiseerd.

Vanwege de aanwezigheid van een aantal nadeelgemeenten is besloten in de AB-vergadering van 28 maart 2024 dat er een ingroeimodel van de nieuwe kostenverdeelmethodes tot stand komt, waarbij 50% in 2025 en 50% in 2026 ten laste of ten gunste komt van de deelnemers. Op deze manier worden de extra kosten voor de gemeenten die het meeste nadeel hebben verdeeld over 2 jaar.

De hogere bijdrage heeft nog een oorzaak:

Opbrengst vervolgingskosten

Tot 2025 werd de opbrengst vervolgingskosten (bijvoorbeeld aanmaningskosten) in de begroting van BsGW opgenomen waardoor de kosten lager werden. Dit had een positief effect op de bijdrage per deelnemer.

Vanaf 2025 worden de opbrengsten 1 op 1 aan desbetreffende deelnemer overgemaakt en is hier dus sprake van extra inkomsten.

Proceskostenvergoeding 2025

De verwachting is dat de proceskosten sterk zullen dalen vanwege de aangenomen gewijzigde wet 'Herwaardering proceskostenvergoeding WOZ en BPM'.

Met het wijzigen van deze wet wordt de proceskostenuitkeringen met 75% verlaagd.

In de raadsvergadering van 15 april 2024 is in de zienswijze 'Kadernota Begroting BsGW 2025' aangegeven om de post van € 3.560.000 te handhaven en naderhand te bekijken wat de daadwerkelijke kosten zijn geweest.

Zijn de kosten incidenteel lager dan wil BsGW dit storten in het bestemmingsresultaat.

Zijn de kosten structureel lager dan zal er een begrotingswijziging volgen.

In de zienswijze op de kadernota heeft u als raad geadviseerd om geen zienswijze in te dienen op de post proceskostenvergoeding.

We zijn nu in het bezit van een eerste stand van zaken in het aantal WOZ-bezwaren en zien een sterke daling in het aantal bezwaren. Hiervoor verwijzen wij u naar de bijlage 'Stand van zaken WOZ-bezwaren 2024'.

Wij willen u daarom adviseren om een zienswijze in te dienen op de post proceskostenvergoeding en vragen om deze post te verlagen en daarmee realistischer te begroten.

Ravijnjaar 2026

Zoals het er nu naar uitziet zullen in 2026 de bijdragen vanuit het gemeentefonds sterk teruglopen. Hierdoor komt er extra druk op onze begroting te staan.

Om hierop vooruit te lopen willen wij BsGW erop wijzen dat ze terughoudend moeten zijn met het vragen van extra middelen en op het ravijnjaar 2026 moeten anticiperen.

De stijging van de reguliere bijdrage over het jaar 2025 voor alle deelnemers ten opzichte van het jaar 2024 bedraagt € 4,2 miljoen.

Dit heeft 2 oorzaken.

1) Effect zekere ontwikkelingen € 2,3 miljoen

Hieronder wordt verstaan:

CAO 2024	€ 340.000
Indexering salarissen	€ 915.000
Inflatie	€ 384.000
Doorontwikkeling samenwerkingsportaal	€ 100.000
Vorming bestemmingsreserve ICT 20025-2029	€ 555.000

De loonindexering en prijsinflatie

De indexering en inflatie is op basis van de meest recente septembercircularis van het Centraal Planbureau gebaseerd.

Samenwerkingsportaal

Het bedrag van € 100.000 is een verhoging van de kosten voor het samenwerkingsportaal waardoor de door de deelnemers gewenste doorontwikkeling van dit portaal vorm kan krijgen.

Bestemmingsreserve

In de zienswijze op de begroting 2024 heeft u als raad aangegeven dat het wenselijk is om een bestemmingsreserve te vormen voor de aanbesteding- en implementatie ICT.

Hieraan heeft BsGW in de begroting 2025 gehoor gegeven.

De kosten voor de implementatie van de aanbestedingstrajecten die in 2022 zijn gestart worden geschat op € 2,775 miljoen.

Zodra het aanbestedingstraject is afgerond komt het Dagelijks Bestuur eind 2024 met een voorstel wat de jaarlijkse bijdrage aan de bestemmingsreserve dient te worden. Vooruitlopend hierop is er een bedrag opgenomen van € 555.000 aan storting in de bestemmingsreserve voor de Aanbesteding Hosting en Applicaties (AHA).

2 Effect harmonisatie en kostenverdeelmethode (KVM) € 1,9 miljoen

Opbrengst vervolgingskosten	€ 2.149.000
Maatwerk	- € 246.000

Opbrengst vervolgingskosten:

Vanaf 2025 worden de vervolgingskosten (bijvoorbeeld aanmaningskosten) rechtstreeks aan de deelnemers afgedragen. Hiermee verdwijnt de post vervolgingskosten uit de begroting. Het effect hiervan is dat de kosten per deelnemer stijgen overeenkomend met de opbrengst vervolgingskosten die de gemeente heeft ontvangen.

Maatwerk

De raad heeft inzake het harmonisatieproces bij BsGW tijdens de raadsvergadering van 10 juli 2023 besloten om het maatwerk bij BsGW weg te halen en weer door de gemeente Beesel zelf uit te laten voeren. Hierdoor is er voor de gemeente Beesel geen sprake meer van maatwerk bij BsGW.

Uitsplitsing kosten kostenverdeelmethode en bijdrage 2025

Voor de gemeente Beesel geldt dat we door de nieuw KVM een nadeel hebben van € 5.134

Bijdrage 2025	€ 282.658
Nadeel nieuw kostenverdeelmethode	€ 2.567 (€ 5.134 verdeeld over 2 jaar)
Nieuwe bijdrage 2025	€ 285.225
Opbrengst vervolgingskosten	€ 12.499 -
Nettobijdrage	€ 272.726

Ondernemings- en ontwikkelingsplan (OOP)

Het doel is een toekomstbestendig BsGW door meer te automatiseren en digitaliseren.

Hierdoor verlagen door de jaren heen de (personeels)kosten wat in 2028 resulteert in een structureel voordeel van € 1,3 miljoen voor de deelnemers.

De kosten waren in 2017 € 4 miljoen die worden terugverdiend via bezuinigingen.

Het terugverdienmodel van de kostenreductie verloopt volgens schema.

Zienswijze:

1) Wij adviseren u om onderstaande zienswijze in te dienen op de post proceskostenvergoeding 2025.
Na een jarenlange lobby is de wetgeving rondom de proceskosten WOZ aangepast waarmee de hoogte van de proceskostenuitkering met 75% wordt verlaagd. We zien deze positieve ontwikkeling niet terug in de ontwerpbegroting aangezien de post proceskosten verder wordt opgehoogd (middels indexatie) in plaats van verlaagd. Hoewel wij begrijpen dat de BsGW het voorzichtigheidsprincipe hanteert en derhalve terughoudend is met het inboeken van grote besparingen, bevreemd het ons dat de forse reductie in proceskostenvergoedingen in z'n geheel niet heeft geleid tot een financiële bijstelling. Op 25 maart hebben wij een stand van zaken gekregen in het aantal bezwaren. Hieruit is op te maken dat het aantal bezwaren met 63% is gedaald ten opzichte van het jaar 2023. Gezien vorenstaande roepen wij de BsGW op de post proceskosten te herzien en realistisch te begroten.

2) Wij adviseren u om onderstaande zienswijze in te dienen voor het ravijnjaar 2026.
U wordt opgeroepen om bij de kadernota 2026 en vervolgens de begroting 2026 als uitgangspunt te nemen om de vraag voor extra middelen op te vangen binnen de eigen exploitatie van BsGW. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering c.q. contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.

WAA **Beleid**

Na verkoop van de WAA Groep NV wijzigden voor het schap niet de basistaken maar wel de uitvoerende verantwoordelijkheden én de daarbij behorende risico's en geldstromen. Iedere gemeente staat zelf aan de lat voor de wettelijke basiskosten Wsw zijnde het zogenaamde subsidieresultaat (loonkosten minus Rijks subsidie). Zowel voor de beschutte als de niet beschutte groep Wsw-ers. De komende jaren worden deze kosten gedempt door de inzet van het gefaseerd vrijvallende het Beeselse deel van de tot en met 2022 opgebouwde en in 2023 uit te keren vermogensoverschot reserve in de WAA.

Financieel

Bovenstaande financieringsuitleg gaat feitelijk over de WSW in gemeente-breed perspectief en heeft eigenlijk niet te maken met sec. de voorliggende jaarrekening 2023 en begroting 2025 van het GR WAA. Die laatste is zich dus vanaf 2023 aanzienlijk beperkt tot een bijdrage van € 16.000 de komende jaren voor uitsluitend de GR-taken.

Wat is er dan veranderd aan de bijdrage van de gemeente aan het schap vanaf 2023? Eerder werd de bijdrage mede bepaald door het dichten van het negatieve subsidieresultaat met de exploitatieresultaten vanuit de NV. Nu is de bijdrage alleen gestoeld op de kosten voor de uitvoering van de taken binnen de GR WAA en niet vanuit de taken en resultaten van de WAA NV.

De reeds bekende kosten worden verhoogd met de kosten van de dienstverleningsovereenkomst van de niet beschutte groep Wsw-ers. Dit betreft een vergoeding die voortvloeit uit de nieuwe afspraken van Samen Verder! voor HRM dienstverlening. Dit betekent een bijdrage in 2025 van € 16.000.

De gemeentelijke bijdrage van Beesel in het schap is opgenomen in de gemeentelijke begroting.

Het college adviseert een zienswijze in te dienen voor de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028, waarin GR WAA wordt opgeroepen om bij de Kadernota 2026 en vervolgens begroting 2026 van de GR als uitgangspunt te hanteren dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn danwel dat extra (ruimtevragende) kosten van nieuw beleid worden opgevangen binnen de eigen exploitatie van de GR. Alleen hogere kosten bij de GR als gevolg van indexering c.q. contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.

Bedragen x € 1.000

	GR	Bijdrage gemeent e 2024	Bijdrage gemeent e 2025	Verschil	I/ S *	Verwerkt in begroting	Loon- indexering	Prijs- indexering
	MEV *						4,3 % cijfers 2025 - 2028	2,2 % cijfers 2025 - 2028
1	BsGW	253	273**	20	S	Ja	5,6%	3,4%
2	WAA	17	16	-1	S	Ja	4,1%	2,2%
	Totaal	270	289	19				

* MEV februari 2024 actualisatie MLT

** Bijdrage minus opbrengst vervolgingskosten

b. Juridisch

Op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (artikel 34, lid 2) is een samenwerkingsverband verplicht om uiterlijk 15 september de vastgestelde begroting van het daaropvolgende jaar aan de provincie (toezichthouder) te sturen. Daarom worden de conceptbegrotingen nu al aan u voorgelegd. In de verschillende gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat u de gelegenheid krijgt om een zienswijze te geven op de begroting, alvorens deze wordt vastgesteld door het bestuur van de regeling.

c. Risico's

De gemeente Beesel benoemt de risico's t.a.v. de GR-en in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing van de jaarrekening en de begroting. Op basis van de begroting 2024 van de GR-en zijn deze risico's ongewijzigd.

6. Visie Blij in Beesel

De samenwerking met anderen gemeenten uit de regio in de GR-en behoort tot het speerpunt 'samenwerking' in de toekomstvisie Blij in Beesel

7. Toegankelijkheid

Niet van toepassing

8. Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

1 Raadsbesluit

BsGW

2. Aanbiedingsbrief 'Ontwerpbegroting 2025 en MjR 2026-2029'

3. Ontwerpbegroting 2025 en –MjB 2026-2029

4. Bijdragen BsGW 2025 per deelnemer

5. Stand van zaken WOZ-bezwaren 2024

6. Uitgaande brief 'Zienswijze begroting BsGW 2025'

6a. Addendum (ontwerp)begroting 2025 en MJR 2026-2029

6b. Bijdragen 2025 per deelnemer vanwege herziening begroting als gevolg van OOP

6c. Bijdragen 2026 per deelnemer vanwege herziening begroting als gevolg van OOP

6d. Bijdragen 2027 per deelnemer vanwege herziening begroting als gevolg van OOP

WAA

7. Brief 'begroting Beesel'

8. Primaire begroting 2025 WAA

9. Definitief Jaarverslag en jaarrekening 2023 WAA

10. Uitgaande brief 'Zienswijze begroting WAA 2025'